ਮਲਿਕਰਜੁਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ

(2009 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1066)

08 ਅਗਸਤ, 2019

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ ਅਤੇ ਏ.ਐੱਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸਬੂਤ - ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ - ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ - 14.06.02 ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਬੀ' ਦਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-7-ਭਰਾ ਸਵੇਰੇ ਹਲ ਵਾਹੁਣ ਲਈ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆ, ਲਗਭਗ 09.00 ਵਜੇ, 'ਬੀ' ਬਾਹਰ ਗਿਆ। ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਪਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1, 2 ਅਤੇ 4 (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 (ਫਰਾਰ) ਹਥਿਆਰਾਂ ਸਮੇਤ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੇ- ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 'ਬੀ' ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਪਤਨੀ/ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1-3 ਦੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ- 'ਬੀ' ਉਸਦੇ ਘਰ ਆਇਆ, ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਧੱਕਾ ਮਾਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਸੋਈ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਫਿਰ 'ਬੀ' ਬਾਹਰ ਆਇਆ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ 'ਬੀ' ਦਾ ਸਿਰ ਫੜ ਲਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਲੱਤਾਂ ਫੜੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 'ਬੀ' ਦੀ ਗਰਦਨ MO-1 ਨਾਲ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਖੰਜਰ- PW-5, ਮ੍ਰਿਤਕ 'B' ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਮਦਦ ਲਈ ਰੌਲਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਲਾਰਮ ਉਠਾਇਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ u/s.448 r/w s.34 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ u/s.302 r/w s.34 - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ : ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗਵਾਹ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ - ਜੇਕਰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦਾ ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਮਤਭੇਦ ਇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ, ਗਵਾਹ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ PW-5 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਹਨ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ PW- 5 ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਔਰਤ ਹੈ- ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਸਟੀਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ- PW-5 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ PW-5 ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ- PW-5 ਕੋਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੰਚ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ MO-1-

ਖੰਜਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਚ ਗਵਾਹ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਏ, ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ- ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ I.O ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- PW-5 ਅਤੇ PW-7 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1, 2 ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-12-ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 - ਐੱਸ. 448, 302 r/w s.34 IPC .

ਸਬੂਤ - ਮਾਹਰ ਦਾ - - ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ - ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਮਾਹਰ ਤੱਥ ਦਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਬੂਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਏ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਨਹੀਂ - ਇਹ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹਨ, ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਬੂਤ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ - FIR - ਦੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ - ਜਦੋਂ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਹੋਲਡ: 1.1 ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਪੂਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਸੱਚੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੀ ਆਮ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਮਤਭੇਦ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਮੂਲੀ ਮਤਭੇਦ ਅਤੇ ਅਸੰਗਤ ਸੰਸਕਰਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਯੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, PW-5 ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਪਿੰਡ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸ

ਦੇ ਖੱਬੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲੈ ਲਈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-17-ਪੀ.ਐਸ.ਆਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ 01.15 ਵਜੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦਲਪੱਤੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਫ਼ੋਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, PW-5 ਇੱਕ ਆਮ ਘਰੇਲੂ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਔਰਤ ਹੈ। ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿਚ, PW-5 ਵਰਗੇ ਗਵਾਹ ਲਈ ਅਦਾਲਤੀ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਵਾਂਗ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਉਸੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ PW-5 ਦੇ ਸਬੂਤ PW-17-PSI ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਸਪਾਟ ਪੰਚਨਾਮਾ (Ex.-P7) ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਦਾਸਾਲਾ ਵਿਚ ਹੀ। PW-5 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ, PW-5 ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। [ਪਾਰਾ 13- 15] [619-E-F; 620-F-H; 621-ਏ-ਬੀ]

1.2 ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੱਖਪਾਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ/ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਸੱਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਘਰ ਹੈ, ਪੀਡਬਲਯੂ-5- ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5- ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਰ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ PW-5 ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, PW-5 ਕੋਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੀ ਮਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-7 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਲ ਵਾਹੁਣ ਲਈ ਖੇਤ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਾਂਗ ਸਵੇਰੇ 8.30 ਵਜੇ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਘਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-12-ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਤ ਗਰਦਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਢਾਂਚੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਡੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਚੀਆ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੈਮਰੇਜ ਅਤੇ ਸਦਮੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। MO-1- ਖੰਜਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 2 ਫੁੱਟ 6 ਇੰਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਬਲੇਡ 1/1/2 ਇੰਚ ਚੌੜਾਈ ਹੈ। MO-1-ਖੰਜਰ ਅਤੇ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ

PW-12-ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ "... Ex.- P11 ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 MO-1 ਜਾਂ MO-2 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ..."। ਪੀਡਬਲਯੂ-12-ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਗਲੇ 'ਤੇ MO-1-ਛੰਜਰ ਨਾਲ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੌਤ ਸੰਭਵ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 16-18] [621- B-F; 622-E-F]

1.3 ਮਾਹਰ ਤੱਥ ਦਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਏ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਤੱਥ ਦਾ। ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਟੁਕੜਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-12-ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 MO-1-ਖੰਜਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੋਰ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ-1 MO-1 ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਲੇ 'ਤੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਗਲੇ 'ਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰ ਕੇ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਮਰੋੜ ਕੇ। ਪੀਡਬਲਯੂ-12-ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਕਥਿਤ ਅੰਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਝੂਠੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਜਦੋਂ ਦੇਰੀ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-6-ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦਾ ਪਤੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਿਤਾ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-7 ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੇ ਮਨ 'ਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਕਾਰਨ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, PW-5 ਅਤੇ PW-7 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ 44/2002 ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦੁਪਹਿਰ 01.15 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਛੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਰਾਤ 08.00 ਵਜੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਮਿਲਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੈਦਾਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-10-ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਦਾਪੁਰ ਅਤੇ ਯਾਦਗੀਰ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-10-ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੈਦਾਪੁਰ ਤੋਂ ਯਾਦਗੀਰ ਲਈ ਕੋਈ ਟਰੇਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪੀਡਬਲਯੂ-10-ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅੱਠ ਬੱਸਾਂ ਯਾਦਗੀਰ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਯਾਦਗੀਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 20-22] [623-ਏ-ਸੀ, ਈ-ਐਚ; 624-ਏ-ਬੀ]

1.4 ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, MO-1-ਖੰਜਰ ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਸ਼ੈੱਡ ਦੇ ਚੁਬਾਰੇ ਵਿਚ ਚਾਰੇ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿਚ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਐਕਸ.-P9- ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪੰਚਨਾਮਾ। ਇਸ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵਿਗੜ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਜਾਣ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸੰਗੀਨ ਜੁਰਮ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ PSI ਜੋ ਕਿ ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਰਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। PW-5 ਅਤੇ PW-7 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ PW-12 ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.4 ਬਾਲੀਚੱਕਰ ਵਿਖੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਕੁਹਾੜੀ ਦੇ ਲੱਕੜ ਦੇ ਹੈਂਡਲ (MO-3) ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਐਕਸ.-ਪੀ 11) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ "ਇਸ ਬਦਮਾਸ਼ ਦੇ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਹਨ"। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਅਤੇ ਫਰਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.1 ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.2 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ

ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 23-26][624-ਸੀ, ਈ; 625- F-H; 626-ਏ-ਡੀ] ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2013) 12 SCC 187: [2013] 16 SCR 589; ਰਮੇਸ਼ਭਾਈ ਮੋਹਨਭਾਈ ਕੋਲੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 11 SCC 111 : [2010] 14 SCR 1 – 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ
[2013] 16 SCR 589 ਪੈਰਾ 14 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[2010] 14 SCR 1 ਪੈਰਾ 23 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2009 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1066

2005 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 124 ਵਿੱਚ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 30.05.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਰਨ ਸੂਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ.ਜੇ. ਅਮਿਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਕੁਮਾਰ, ਡਾ. (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) ਵਿਪਨ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਜੋਸਫ ਅਰਸਤੂ ਐਸ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਆ ਅਰਸਤੂ, ਰਿਜੁਕ ਸਰਕਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਫਰਾਹ ਹਾਸ਼ਮੀ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਆਰ. ਬਨੂਮਤੀ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਅਪੀਲ 30.05.2008 ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2005 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 124 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 1, 2 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 448 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ-1-ਮੱਲੀਕਾਰਜੁਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.2-ਰਵੀ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.3-ਮਾਰੂਤੀ (ਭਗੌੜਾ) ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.4- ਬਲੱਪਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੀਮਰਾਇਆ ਦਾ ਘਟਨਾ ਤੋਂ 4-5 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 4 ਬਲੱਪਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਭੀਮਵਾ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼

ਸਬੰਧ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੀਮਰਾਇਆ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। PW-5- ਕਮਲੰਮਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 14.06.2002 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-6-ਮਰੇਪਪਾ ਪਿੰਡ ਕੋਲੂਰ ਵਿਖੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਗਏ ਸਨ। PW-7- ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਭਰਾ ਹਨਮੰਤ ਸਵੇਰੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਹੁਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ 9.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮ੍ਰਿਤਕ-ਭੀਮਰਾਏ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1-ਮੱਲੀਕਾਰਜੁਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2-ਰਵੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4-ਬਲੱਪਾ (ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ) ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3-ਮਾਰੂਤੀ (ਫਰਾਰ) ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਹੱਥ ਉਕਤ ਚਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਪਤਨੀ/ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਸਿੱਧਾ ਰਸੋਈ ਵੱਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਕਮਲੰਮਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-5) ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-7- ਹਨਮੰਤ ਖੇਤ ਤੋਂ ਆਇਆ ਪਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਸਨੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਚਾਰੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਸੋਈ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਮਾਰਨ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਸੋਈ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4-ਬਲੱਪਾ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ 4-5 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਫੇਅਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਅਕਸ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1-ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਨੇ MO-1-ਛੰਜਰ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕਮਰ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਸੱਟ ਮਾਰੀ; ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2-ਰਵੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਨੱਕ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਅੱਖ 'ਤੇ ਛੁਰੇ-MO-2 ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਛਾਤੀ, ਸੱਜੀ ਕੂਹਣੀ ਅਤੇ ਸੱਜੀ ਪੱਟ 'ਤੇ MO-1-ਛੰਜਰ ਨਾਲ ਫਿਰ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ-3 ਮਾਰੂਤੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਘਸੀਟ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.4-ਬਲੱਪਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਕੁਹਾੜੀ ਦੇ ਹੈਂਡਲ (MO-3) ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ-2-ਰਵੀ ਨੇ ਸਿਰ ਫੜ ਲਿਆ, ਜਦਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ-3 ਅਤੇ 4 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਲੱਤਾਂ ਫੜੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ-1 ਨੇ MO-1-ਛੰਜਰ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ। PW-5-ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਮਦਦ ਲਈ ਰੌਲਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਤੋਂ 4 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-7 ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇਕ ਛੁਰਾ (ਐਮਓ-2) ਅਤੇ ਕੁਹਾੜੀ ਦਾ ਹੈਂਡਲ (ਐਮਓ-3) ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ।

3. ਉਸੇ ਦਿਨ ਦੁਪਹਿਰ 01.15 ਵਜੇ, PW-5-ਕਮਲੰਮਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਸੈਦਾਪੁਰ ਥਾਣੇ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ PW-17-PSI S.Y. ਹੰਸ਼ੀਕੱਟੀ; ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 448, 504 ਅਤੇ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੈਦਾਪੁਰ ਪੁਲਿਸ

ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਅਪਰਾਧ ਨੰ.44/2002 ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। PW-17-PSI ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ (Ex.-P6) ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ। PW-8-ਚੰਦਰੱਪਾ ਅਤੇ PW-9-ਮਹਾਦੇਵੱਪਾ ਨੀਡਗੇਰਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਪਾਟ ਪੰਚਨਾਮਾ (ਐਕਸ.-ਪੀ7) ਦੀ ਤਿਆਰੀ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਪੱਥ ਖੰਜਰ (MO-2), ਕੁਹਾੜੀ ਦਾ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈਂਡਲ (MO-3), ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਚਿੱਕੜ (MO-10) ਅਤੇ ਨਮੂਨਾ ਚਿੱਕੜ (MO-11) ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। PW-12-ਡਾ.ਐਚ.ਆਰ. ਕੁਮਾਰ ਨੇ 14.06.2002 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4.15 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੀਮਰਾਇਆ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ (ਐਕਸ.-ਪੀ11) ਕਰਵਾਇਆ। ਪੀਡਬਲਯੂ-12-ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਅਹਿਮ ਅੰਗ ਯਾਨੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਸਦਮੇ ਅਤੇ ਖੂਨ ਨਿਕਲਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-12-ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਟ ਚਾਕੂਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

4. ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਨੂੰ 15.06.2002 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਸ਼ੈੱਡ 'ਚ ਚਾਰੇ ਦੀ ਢੇਰੀ 'ਚ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਖੰਜਰ (MO-1) ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਚਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 448 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

5. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ PWs1 ਤੋਂ 17 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਲੀਚੱਕਰਾ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 4 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਲੀਬੀ ਦੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੀਡਬਲਯੂ-5-ਮਾਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਨੰਬਰ 1, 2 ਅਤੇ 4 (ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ) ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਾਰਾ 448 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 (ਭਗੌੜਾ) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1, 2 ਅਤੇ 4) ਅਤੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 3 ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਰਨ ਸੂਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਸਵੇਰੇ 09.00 ਵਜੇ ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੁਪਹਿਰ 01.15 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਰਾਤ 08.00 ਵਜੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਝੂਠੇ ਫਸਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-5-ਕਮਲੰਮਾ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹਨ ਜੋ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਤੋਂ ਖੰਜਰ (MO-1) ਦੀ ਕਥਿਤ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਕਦਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

7. ਮਿਸਟਰ ਜੋਸਫ਼ ਅਰਸਟੋਟਲ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। PW-5-ਕਮਲੰਮਾ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ PW-7-ਹਨਮੰਥ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ PW5 ਅਤੇ PW-7 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. PW-16-ਦੱਤੱਪਾ ਅਤੇ PW17-PSI S.Y. ਹੰਸ਼ੀਕੱਟੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਐਮਓਜ਼ 2 ਅਤੇ 3 ਤੋਂ MO-1-ਖੰਜਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1, 2 ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਅਤੇ 4 ਅਤੇ ਭਗੌੜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸਦੀ ਸਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

8. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ।

9. ਪੀਡਬਲਿਊਜ਼ 1 ਤੋਂ 4 ਸੁਤੰਤਰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਏ। 14.06.2002 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-6-ਮਰੇਪਾ-

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਿੰਡ ਕੋਲੂਰ ਗਿਆ ਸੀ। PW-7- ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਭਰਾ ਹਨਮਤ ਸਵੇਰੇ ਖੇਤ ਵਾਹੁਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-5-ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੀਮਰਾਇਆ ਦੀ ਮਾਂ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-7 ਜੋ ਕਿ ਖੇਤ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਖਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਈ ਸੀ, ਨੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

10. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿਤੀ 14.06.2002 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 09.00 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੀਮਰਾਇਆ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਹਿਰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. ਖੰਜਰ-MO-1, ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰ.2 ਨੇ ਖੰਜਰ-MO-2 ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.4 ਨੇ ਕੁਹਾੜੀ ਦਾ ਹੈਂਡਲ ਫੜਿਆ-MO-3 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਸੋਈ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੀਮਰਯਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਧਰ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਰਸੋਈ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਭੀਮਰਾਇਆ ਬਾਹਰ ਵਰਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਖੱਬੀ ਕਮਰ 'ਤੇ MO-1-ਛੰਜਰ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਨੱਕ ਅਤੇ ਖੱਬੀ ਅੱਖ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। MO-2-ਖੰਜਰ ਨਾਲ ਮੱਥਾ. ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸੱਜੀ ਕੂਹਣੀ 'ਤੇ ਫਿਰ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਨੇ ਭੀਮਰਾਇਆ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਅਤੇ ਹੱਥ ਫੜ ਲਏ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਭੀਮਰਾਇਆ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਕੱਟ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਭੀਮਰਾਇਆ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-7-ਮਿਰਤਕ ਦੇ ਭਰਾ ਜੋ ਕਿ ਖੇਤ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਖਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਘਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਪਤਨੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

11. PW-5 ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਮਤਭੇਦ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ PW-7 ਕਦੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੈਦਾਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਉਸ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਲੈ ਗਈ ਅਤੇ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ। ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਨੇ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਸਵੇਰੇ 10.00 ਵਜੇ ਪਿੰਡ ਦਲਾਪਠੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਆ ਕੇ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਖੱਬੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ...." ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਪਤੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-6) ਪਿੰਡ ਕੋਲੂਰ ਤੋਂ ਘਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਘਰ

ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਦੇ ਨਾਲ ਥਾਣੇ ਗਈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ PW-5 ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਤਭੇਦਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਸੰਸਕਰਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਝੂਠੇ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ।

12. ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ PW-5 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਅਤੇ PW-5 ਕੁਦਰਤੀ ਗਵਾਹ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਨੂੰ PW-5 ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ PW-5 ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਤਸਵੀਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਇੱਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਔਰਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਬਿਆਨ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਖੋਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

13. ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਪੂਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਸੱਚੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੀ ਆਮ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਮਤਭੇਦ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

14. ਬਖ਼ਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2013) 12 ਐਸਸੀਸੀ 187 ਵਿੱਚ, ਮਾਮੂਲੀ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਅਸੰਗਤ ਸੰਸਕਰਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਯੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

32. ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸੰਭੂਦਿਆਲ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2010) 13 SCC 657 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: (SCC p. 671, ਪੈਰਾ 30)

"30. ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ/ਛੁੱਟੀਆਂ ਇੰਨੀਆਂ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ, ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ, ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਪੂਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। (ਵਿਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਾਰਾਵਨਨ (2008) 17 SCC 587.)"

33. ..... ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2013) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 722 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ. 740, ਪੈਰਾ 43)

"43. ... ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ, ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਮੂਲੀ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਮਤਭੇਦ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵੇਰਵੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਵਜੋਂ ਲੇਬਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਖਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਉਹੀ ਉਸ ਵਿੱਚ, ਸੱਚ ਦਾ ਇੱਕ ਰਿੰਗ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਘਾਟਾਂ, ਕਮੀਆਂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਗੁਣ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।"

15. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, PW-5 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਹਨ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਪਿੰਡ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੱਬੇ ਅੰਗੂਠੇ

ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲੈ ਲਈ; ਜਦੋਂ ਕਿ PW17-PSI ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ PW-5 ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ 1.15 ਵਜੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦਲਾਪਠੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਫ਼ੋਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, PW-5 ਇੱਕ ਆਮ ਘਰੇਲੂ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਔਰਤ ਹੈ। ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿਚ, PW-5 ਵਰਗੇ ਗਵਾਹ ਲਈ ਅਦਾਲਤੀ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਵਾਂਗ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਉਸੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ PW-5 ਦੇ ਸਬੂਤ PW-17-PSI ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਸਪਾਟ ਪੰਚਨਾਮਾ (Ex.-P7) ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਦਾਸਾਲਾ ਵਿਚ ਹੀ। PW-5 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, PW-5 ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

16. ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੱਖਪਾਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ/ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਸੱਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੀਮਰਾਇਆ ਦਾ ਘਰ ਹੈ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5-ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5- ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਰ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ PW-5 ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, PW-5 ਕੋਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੀ ਮਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

17. ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-7 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਲ ਵਾਹੁਣ ਲਈ ਖੇਤ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਾਂਗ ਸਵੇਰੇ 08.30 ਵਜੇ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਘਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-7 ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-7 ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। PW-5 ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ PW-7 ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵਾਹੁਣ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਰੌਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-7 ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼, ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਪਦਾਸਾਲਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਭੀਮਰਯਾ ਉੱਤੇ ਪਾਏ ਗਏ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ PW-7 ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਮੰਨਿਆ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਕਲਪਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ PW7 ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਥਾਂ ਅਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੀਮਰਾਇਆ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

18. PW-12-ਡਾ.ਐਚ.ਆਰ. ਕੁਮਾਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ, ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੀਮਰਾਇਆ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ:-

i. ਗਰਦਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਐਂਟੀਮੋਰਟਮ ਚੋਪ ਜ਼ਖ਼ਮ ਇਸਦੇ ਅਗਲੇ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ, ਸੱਜੇ ਸਟਰਨੋਮਾਸਟੌਇਡ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਇਸਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਆਕਾਰ 10 × 3' ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗਰਦਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਚਿਆ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਕੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ.

ii. ਨੱਕ ਦੀ ਜੜ੍ਹ 'ਤੇ 1 × 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦਾ ਆਕਾਰ ਵਾਲਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਕੱਟੋ।

iii. ਮੌਜੂਦ ਖੱਬੇ ਅੱਖ ਦੇ ਮੱਥੇ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਜਖਮ ਨੂੰ ਕੱਟੋ।

iv. ਛਾਤੀ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਚੀਰੇ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮ ਨੂੰ ਕੱਟੋ, 4 × 2 ਸੈ.ਮੀ.

v. ਸੱਜੀ ਕੂਹਣੀ ਦੇ ਆਕਾਰ 2 × 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖ਼ਮ।

vi. ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਕਮਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖ਼ਮ, ਆਂਦਰ ਦੀਆਂ ਕੋਇਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਛਲਾ ਆਕਾਰ 4 × 2' ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

vii. ਐਂਟੀਰੋ ਮੈਡੀਕਲ ਅਸਪੈਕਟ ਸਾਈਜ਼ 2 × 1 ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪੱਟ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖ਼ਮ।

ਐਕਸ.-ਪੀ11-ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਰਦਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਚਿਆ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਾਂਡੇ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-12-ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਤ ਗਰਦਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਢਾਂਚੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਡੀਆਂ

ਨਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਚੀਆ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੈਮਰੇਜ ਅਤੇ ਸਦਮੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। MO-1-ਖੰਜਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 2 ਫੁੱਟ 6 ਇੰਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਬਲੇਡ 1/1/2 ਇੰਚ ਚੌੜਾਈ ਹੈ। MO-1-ਖੰਜਰ ਅਤੇ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, PW-12-ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ “….Ex.-P11 ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 MO-1 ਜਾਂ MO-2 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ… ." ਪੀਡਬਲਯੂ-12-ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਗਲੇ 'ਤੇ MO-1-ਛੰਜਰ ਨਾਲ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੌਤ ਸੰਭਵ ਹੈ।

19. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ PW-12-ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਵਾਦੀ ਸਬੂਤ PW-5 ਦੇ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ MO-1- ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਖੰਜਰ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ, PW-12-ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "Ex.-P11 ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਰਣਨ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ MO-1-ਖੰਜਰ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮਰੋੜਨ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। " ਪੀਡਬਲਯੂ-12-ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ MO-1-ਖੰਜਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। PW-12-ਡਾਕਟਰ.

20. ਮਾਹਰ ਤੱਥ ਦਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਏ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਤੱਥ ਦਾ। ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਟੁਕੜਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-12-ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 MO-1-ਖੰਜਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੋਰ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ-1 MO-1 ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਲੇ 'ਤੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਗਲੇ 'ਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰ ਕੇ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਮਰੋੜ ਕੇ। PW-12- ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਥਿਤ ਅੰਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

21. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਘਟਨਾ ਸਵੇਰੇ 09.00 ਵਜੇ ਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦੁਪਹਿਰ 01.15 ਵਜੇ ਦਰਜ

ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਰਾਤ 08.00 ਵਜੇ ਐਫਆਈਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਝੂਠੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਜਦੋਂ ਦੇਰੀ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-6-ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦਾ ਪਤੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਿਤਾ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-7 ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੇ ਮਨ 'ਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਕਾਰਨ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, PW-5 ਅਤੇ PW-7 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

22. ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 44/2002 ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦੁਪਹਿਰ 01.15 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਛੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਰਾਤ 08.00 ਵਜੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਮਿਲਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੈਦਾਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-10-ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਕਲਿਆਣੰਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਦਾਪੁਰ ਅਤੇ ਯਾਦਗੀਰ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-10-ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੈਦਾਪੁਰ ਤੋਂ ਯਾਦਗੀਰ ਲਈ ਕੋਈ ਟਰੇਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-10-ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅੱਠ ਬੱਸਾਂ ਯਾਦਗੀਰ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਯਾਦਗੀਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

23. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, MO-1-ਖੰਜਰ ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਸ਼ੈੱਡ ਦੇ

ਚੁਬਾਰੇ ਵਿਚ ਚਾਰੇ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿਚ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ-ਪੀ9-ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ PW-8-ਚੰਦਰੱਪਾ ਅਤੇ PW-9-ਮਹਾਦੇਵੱਪਾ ਨੀਡਗੇਰਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ। ਉਕਤ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਏ। ਐਕਸ.-ਪੀ7-ਸਪਾਟ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ MO-2-ਖੰਜਰ ਅਤੇ MO-3-ਕੁਹਾੜੀ ਦਾ ਹੈਂਡਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ PW17-PSI ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ MO-1-ਖੰਜਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ PWs 8 ਅਤੇ 9 ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। MO-1-ਖੰਜਰ ਦੀ ਕਥਿਤ ਰਿਕਵਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵਿਗੜ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਮੇਸ਼ਭਾਈ ਮੋਹਨਭਾਈ ਕੋਲੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 11 SCC 111 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"33. ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (1978) 4 SCC 435 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (SCC p. 438, ਪੈਰਾ 9 'ਤੇ) ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਜਿਸਨੇ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਦਾ ਸਬੂਤ ਯਕੀਨਨ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਅਸਲਮ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2001) 9 SCC 362.

34. ਅੰਤਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2004) 10 SCC 657 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ: (SCC p. 661, ਪੈਰਾ 10)

"10. … ਭਾਵੇਂ ਪੰਚ ਗਵਾਹ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।"

35. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। (ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਕੇਸ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ ਕੇਸ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਦੇਖੋ।)

PW-17-PSI ਨੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ MO-1-ਖੰਜਰ ਅਤੇ MO-2-ਖੰਜਰ ਅਤੇ MO-3-ਕੁਹਾੜੀ ਦੇ ਹੈਂਡਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਚ ਗਵਾਹ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

24. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ PW-17-PSI ਕੋਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। PW-17-PSI ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਿਸ ਕੋਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਥਾਣੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਥਾਣਾ ਇੰਚਾਰਜ ਪੀ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਕੋਲ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ PW-17-PSI ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਸਮੇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸੰਗੀਨ ਜੁਰਮ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ PSI ਜੋ ਕਿ ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਰਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

25. PW-5 ਅਤੇ PW-7 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ PW-12-ਡਾ. ਐਚ.ਆਰ. ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੁਮਾਰ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.4 ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਲੀਚੱਕਰ ਵਿਖੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਕੁਹਾੜੀ ਦੇ ਲੱਕੜ ਦੇ ਹੈਂਡਲ (MO-3) ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਐਕਸ.-ਪੀ 11) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ "ਇਸ ਬਦਮਾਸ਼ ਦੇ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਹਨ"। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ

1 ਅਤੇ 2 ਅਤੇ ਫਰਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.4 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.4 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.4 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1-ਮੱਲੀਕਾਰਜੁਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2-ਰਵੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

26. ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1-ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2-ਰਵੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 448 ਆਈਪੀਸੀ ਧਾਰਾ 24 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 4 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate